

De Vlinderboom

Afscheid en gedenken bij een einde
van de zwangerschap

Dienst Pastoraat & Geestelijke Verzorging
Team Verloskamers

*Waarheen vloog je
Lieve vlinder
Zo teer, zo broos, zo klein*

*Zoveel vragen onbeantwoord
Zoveel tranen
Zoveel pijn*

*Waarheen vloog je
Lieve vlinder
En waar bleef je
Toen je viel*

*Je viel
In ons, in mij
Jouw gefladder
Gevangen
In mijn ziel...*

Erica van der Meer – gelezen bij de onthulling van 'De Vlinderboom'
januari 2009

Het ziekenhuis is soms een plaats van vreugde en dankbaarheid. Het is ook een plaats waar ruimte kan zijn voor verdriet en voor vragen naar het waarom van gebeurtenissen. De kapel –en stilteruimte van het ziekenhuis is een plaats waar die ruimte geboden wordt.

In de kapel bevindt zich een Vlinderboom. Deze Vlinderboom is tot stand gekomen om ouders bij wie de zwangerschap vóór de 24ste week eindigt een mogelijkheid te geven om afscheid te nemen van hun kindje en het te gedenken. Inmiddels is het uitgegroeid tot een gedenkteken voor ouders en hun overleden kind.

De Vlinderboom

Een eenvoudige tak, grillig van vorm.

Daarop vlinders die nog even roerloos zitten voor ze wegvliegen, licht en ruimte tegemoet.

Er is een vlinder die neerstrijkt op de rand van de oude doopvont in de binnentuin van het ziekenhuis. En daarnaast een vlinderstruik die zijn geur verspreidt en de vlinders lokt.

Een vlinder is een beeld dat kwetsbaarheid oproept, teerheid, fragiliteit, en vergankelijkheid.

Vlinders ontroeren. Zoals ze zich speels en onbezorgd laten wiegen op bloemen, hebben ze iets dartels en iets vrolijks.

*Ze hebben prachtige kleuren en dansen in het licht.
Vlinders kun je niet in je handen pakken en gevangen houden zonder ze te kwetsen.*

*Ze vliegen van je weg, laten zich dragen door de bries en raken uit het zicht.
De cocon die zich ontpopt tot een vlinder is een beeld voor geboorte en wedergeboorte, voor de overgang naar een nieuwe vorm van leven.*

De Vlinderboom is gemaakt door beeldend kunstenaar Jeanne van Midde uit Goirle. Het monumentje werd in januari 2009 onthuld bij de opening van de vernieuwde gebedsruimte.

We hopen dat het een plaats van gedenken mag zijn voor de ouders van overleden kinderen en voor de velen die de kapel dagelijks bezoeken.

Gedachten en gevoelens

*Eventjes ben je langsgekomen om weer weg te gaan
Maar in dat eventjes
Heb je ons zoveel gedaan.
Je bent onuitwisbaar, niet te vergeten.
Wij weten van jou
Zou jij van ons weten?*

*Ik weet niet zo goed
Hoe ik van je kan houden.
Ik kan je niet kussen
Ik kan je niet strelen.
Ik kan in de toekomst ook niet met je spelen.
Wat kan ik je geven,
Wat kan ik je schenken?*

*Ik zal je vol liefde
En aandacht herdenken...*

(gedachte van een ouder)

Onze omgangstaal kent nauwelijks woorden om het overlijden van een kindje tijdens de zwangerschap te benoemen. Dit geldt zeker als de zwangerschap nog in een vroeg stadium was. Je verliest het nieuwe leven dat je gevoeld hebt zonder dat het echt tastbaar is geworden. Je moet bevallen, maar er is niet de vreugde van de geboorte. Toch heb je naar het kindje uitgezien en voorbereidingen getroffen. Je zorgde goed voor jezelf, opdat het nieuwe kindje niets tekort zou komen. Misschien vertelde je anderen van je zwangerschap.

Als de zwangerschap dan plotseling eindigt, blijft er bijna niets over van dit nieuwe leven waar je naar uitzag. Er zijn geen tastbare herinneringen. Je moet aan anderen vertellen dat je niet meer zwanger bent en dat je kindje overleden is.

Er zijn geen bestaande rituelen, die jou en je gezin of familie kunnen helpen om deze abrupte overgang een plaats in jullie leven te geven. Er is geen gedenkplaats waar je met je gevoelens en gedachten terecht kunt.

Afscheid nemen

Wanneer je kindje wordt geboren bij een zwangerschap die minder dan 24 weken heeft geduurd, ben je niet verplicht om aangifte van geboorte en overlijden te doen. Ook zijn er geen officiële regels voor afscheid en uitvaart. Je mag je overleden kindje in overleg met een begrafenisondernemer begraven of cremieren. Daar zijn dan kosten aan verbonden.

Je kunt er ook voor kiezen om je overleden kindje in het ziekenhuis achter te laten. Op de eerstvolgende 1e woensdag van het kwartaal vindt er dan een gezamenlijke crematie plaats van deze vroeggeboorten in het crematorium van Tilburg. Bij deze crematie kun je niet aanwezig zijn.

Wel kun je op die 1e woensdag van het kwartaal aanwezig zijn bij een samenkomst rondom de Vlinderboom met andere ouder(s) en familie van wie in de betreffende periode het kindje overleden is.

Tijd: 10.30 uur
Plaats: kapel- en stilteruimte (route 70)

Deze samenkomst duurt ongeveer een half uur en wordt begeleid door een geestelijk verzorger van het ziekenhuis.

Tijdens de samenkomst is er gelegenheid om stil te staan bij het verlies en een gedenksteentje met daarop de naam van je kindje en de datum van overlijden onder de Vlinderboom te leggen.

De naam en de datum worden ook bijgeschreven in het zogenaamde Vlinderboek. Zo blijft er een tastbare herinnering.

Het steentje kan een jaar onder de Vlinderboom blijven liggen. Na die tijd kun je het ophalen en mee naar huis nemen of je kunt het laten neerleggen in de tuin van het ziekenhuis, rondom de doopvont met de vlinder.

Na de samenkomst is er de mogelijkheid om samen koffie te drinken, na te praten. Er is hierbij ook iemand aanwezig van het verpleegkundig team van de Verloskamers.

Aanmelden

Als je aan deze samenkomst wilt deelnemen, vragen wij je vriendelijk om het aanmeldingsformulier bij deze brochure in te vullen.

Het ingevulde formulier kun je verzenden naar:

St. Elisabeth Ziekenhuis
Team Pastoraat & Geestelijke Verzorging
t.n.v. mw. Seth de Hoon
Postbus 90151
5000 LC TILBURG

Je kunt je ook opgeven via: pastores@elisabeth.nl

De verpleegkundige van de Verloskamers die je bij de bevalling begeleidt, kan je/jullie informeren over de datum van de eerstvolgende samenkomst.

Wij wensen je veel sterkte!

Belangrijke telefoonnummers

St. Elisabeth Ziekenhuis (algemeen):

(013) 539 13 13

**Dienst Pastoraat &
Geestelijke Verzorging:**

pastores@elisabeth.nl

Team Verloskamers:

(013) 539 27 72

Dienst Pastoraat & Geestelijke Verzorging 1.634 03-10

Copyright© websiteversie PSB MdW/AM St. Elisabeth Ziekenhuis Tilburg
Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend

Aanmeldingsformulier afscheidssamenkomst Vlinderboom

Met dit formulier kunt u u aanmelden voor de afscheidssamenkomst rond de Vlinderboom.

Naam:

.....

Adres:

.....

Telefoonnummer:

.....

Email:

.....

Ik zal op woensdag.....met.....persoon/personen deelnemen aan de afscheidssamenkomst rond de Vlinderboom in het St. Elisabeth Ziekenhuis.

U kunt het aanmeldingsformulier opsturen naar:

**St. Elisabeth Ziekenhuis
Team Pastoraat & Geestelijke Verzorging
t.n.v. mw. Seth de Hoon
Postbus 90151
5000 LC TILBURG**

Of per e-mail verzenden aan: **pastores@elisabeth.nl**